



## Slovo úvodem.

Vážení spoluobčané,  
Setkáváme se poprvé v novém roce. Máme za sebou první čtvrtletí roku 2005 a od minulého vydání bude jistě opět o čem psát. Tak tedy do toho !

Kolektiv autorů

## Naše obec

Období prvních tří měsíců v roce nebývá zrovna budovatelský čas a tak ani v naší obci se převratné změny neudály. Zavládla paní Zima a přinesla mrazivé počasí a sněh. Sněh si padá, kde ho napadne a padá i na chodníky a po těch se potom skoro nedá chodit. Obec má sice smlouvu s p. Tučkem, že uklidí místní komunikace a chodníky uklízí obecní zaměstnanci speciálně nakoupenou mechanizací, jejich možnosti jsou však omezené a plochy k odklizení velké. Proto by Vás obecní zastupitelstvo chtělo požádat, aby si každý chodník před svým domem uklidil sám. Pomůžete obci a přispějete k větší



nejdříve do následujícího dne. Mezitím ho každý může před domem v rámci možností odklidit sám. Pořád zbude na obec dost ploch, které nejsou přímo před nějakým obydlím.

redakce

## Poděkování

Obecní úřad by chtěl touto formou poděkovat firmě Klempířství Miloš Dvořák za montáž střešní krytiny na kulturním domě, která se prováděla v minulém roce. Dále si dík za pomoc zaslouží: Zdeněk Bártů, Josef Čtveráček, František Šibor a Josef Venuta.



## Zápis

ze zasedání zastupitelstva obce konaného 21. března 2005 v 17.00 hodin v zasedací místnosti kulturního domu v Litohoři.

Přítomni: p. Kašík B., Smetana Fr., Bártů J., Ing. Filipská D.,  
Ing. Komínková, Sobotka Fr., Jelínek Vl., Šibor R.  
Omluveni: p. Vodičková



Ověřovatelé zápisu : Ing. Filipská D., p. Bártů J.

### P r o g r a m :

- 1) Kontrola usnesení
- 2) Použití zůstatku z roku 2004
- 3) Schválení inventarizace
- 4) Nákup kopírky s tiskárnou
- 5) Metropolitní síť
- 6) Vnitřní směrnice o zabezpečení zákona o finanční kontrole
- 7) Finanční spoluúčast obce při opravě venkovní fasády na budově zámku
- 8) Zpráva o bezpečnostní situaci v obci
- 9) Dodatek ke zřizovací listině ZŠ
- 10) Různé
- 11) Návrh usnesení
- 12) Závěr jednání

### **K bodu č.1**

Kontrola usnesení

Schválení rozpočtu na rok 2005, jmenování inventarizačních komisí, prodloužení veřejného osvětlení směrem na Mor. Budějovice, půjčka obci Zvěrkovice (nyní již vrácena) a souhlas s odkoupením pozemků souvisejících s výstavbou chodníků.

### **K bodu č.2**

Použití zůstatku z roku 2004

Zůstatek v hodnotě 300.000.-Kč bude použit na nákup kopírky s tiskárnou, metropolitní síť – bezdrátový internet v obci, územní plán obce a odpadové hospodářství, pro které se zpracovává grantový program pro příjem dotace z kraje Vysočina.

### **K bodu č.3**

Schválení inventarizace

Inventarizace obecního majetku byla provedena koncem roku 2004, kde nebylo shledáno vážnějších nedostatků.

Audit na Obecním úřadě provedli pracovníci Krajského úřadu dne 9. března 2005 na základě žádosti obce. Nedostatky nebyly zjištěny.

### **K bodu č.4**

Nákup kopírky s tiskárnou

Pro potřeby obce bude pořízena kopírka s tiskárnou. Financována bude z části zůstatku z roku 2004. Stávající kopírku bude používat místní škola.

#### **K bodu č.5**

Metropolitní síť.

Možnost bezdrátového připojení na internet bude podle zpracovatelské firmy koncem května. 6. dubna bude v obci provedeno měření firmou Autocont, pro určení nejvhodnějších míst kde budou instalovány vysílače.

#### **K bodu č.6**

Vnitřní směrnice o zabezpečení zákona o finanční kontrole. Starosta přednesl Vnitřní směrnice o zabezpečení zákona o finanční kontrole ke schválení.

#### **K bodu č.7**

Finanční spoluúčast obce při opravě venkovní fasády na budově zámku.

Obci byla doručena žádost o finanční spoluúčast při opravách zámku. Zastupitelstvo se touto žádostí zabývalo a došlo k závěru, že žádosti bude vyhověno.

#### **K bodu č.8**

Zpráva o bezpečnostní situaci v obci.

Zpráva byla doručena obci Policií – obvodní oddělení Mor. Budějovice. Za rok 2004 bylo šetřeno 1 vloupání do kostela, znečištění potoka. Bylo prováděno měření rychlostí motorových vozidel a kontrola řízení motorových vozidel. Závěr Policie – bezpečnost byla na dobré úrovni.

#### **K bodu č.9**

Dodatek ke zřizovací listině ZŠ.

Starosta přednesl dodatek ke zřizovací listině ZŠ

#### **K bodu č.10**

#### **Různé**

- provedena kontrola na povolení kácení stromů, které může obec vydávat od roku 2002. Odvolání má být správně podáváno na kraj Vysočina.
- povolení kácení stromů na koupališti bylo vydáno Vodohospodářskou správou v Třebíči.
- výměna pozemku p. Chvátalovi v Toulatech za Kidlousy.
- žádost o pracovníky pro práci na obci. Je přijat Zdeněk Rosa de Pauli, další žádost Jülie Hruzová a Marie Bendová budou přijati během jara.
- zákon o střetu zájmů. Ředitelka školy p. Vodičková je zároveň členkou obecního zastupitelstva. Bude se řešit dále.
- žádost o pronájem kulturního domu na pořádání tanečních zábav.
- zpráva o nájemní smlouvě koupaliště. Přepřacovaná a doplněná smlouva bude podepsána starostou po udělení výjimky z ministerstva.
- pro příští rok diskuse o úpravě cesty na koupaliště, rekonstrukci kulturního domu (okna, topení).
- úprava cesty v části Kozí perk u Janoušků.
- úprava a kontrola chodníků v částí Kolovraty, ve vsi kůly u silnice.
- v ulici ke koupališti odvod vody pořád ucpaný – neodtéká.
- v části Kozí perk kde byl zvýšený provoz při opravě mostu ve vsi v roce 2001 bylo Správou a údržbou silnic slíbeno opravení této komunikace. Dodnes se nic neděje.



Zapsal: Rostislav Šibor

### **Zubní ordinace**

V letošním roce začala pracovat privátní zubní ordinace paní doktorky Janoštkové. Umístěna je v č.p. 101 vedle kulturního domu. Vstup od státní silnice. Parkovat je možno před kulturním domem.

Ordinační hodiny:

Po	8 ÷ 11, 13 ÷ 17
út	8 ÷ 11, 13 ÷ 17
st	8 ÷ 13
čt	8 ÷ 11, 13 ÷ 17
pá	8 ÷ 11, 13 ÷ 15



### **Internet**

Během dubna bude probíhat montáž vysílačů pro provoz bezdrátového internetu v obci. Po realizaci této stavby budou mít občané za určitých podmínek možnost se napojit na tuto síť. Výše poplatků za připojení bude odstupňována dle rychlosti připojení. Celá síť by měla být v provozu do konce května. Na část této akce byla získána podpora z grantového programu fondu Vysočina, o kterou se zasloužila Ing. Komínková.



---

### **Pohyb obyvatel ve vsi v roce 2004:**

K 1. lednu 2005 žilo v Litohoři trvale 498 obyvatel.

K trvalému pobytu se v roce 2004 přihlásilo 24 občanů a odstěhovalo se 9 občanů.

Narodilo se 5 dětí, z toho 3 chlapci a 2 děvčata.

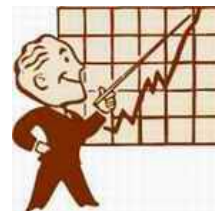
Zemřeli 3 občané, 2 muži v průměrném věku 74,5 let a 1 žena ve věku 63 let.

Uzavřeny bylo 5 manželských svazků. Ve 1 rodině bylo manželství rozvedeno.

Nejstarší občankou Litohoře je paní Smetanová Františka. Narodila se v roce 1911.

Nejstarším občanem je pan Alois Kašík narozený v roce 1914.

*připravila: Blanka Bulíčková + Helena Hanzalová*



---

### **Pozvánky na kulturní, společenské a sportovní akce**

#### **Čarodějnice**

Jako každoročně tak i letos jsou všichni zváni na „Rej čarodějnic“, který se uskuteční v sobotu 30. dubna v areálu Na koupališti. Občerstvení bude zde zajištěno i přes plánované stavební úpravy. Košťata a jiné létající pomůcky vzít s sebou.

#### **Pout'**

Pout'ová taneční zábava se uskuteční v sobotu 21.května jako obvykle v místním Kulturním domě se skupinou Budkovanka. Pořádá místní organizace Sbor dobrovolných hasičů a tímto jsou všichni srdečně zváni. Přijďte se pobavit, zatancovat a třeba i poklábosit.

#### **Den matek**

Svátek maminek oslavíme letos 15. května ve 14:00 hod v kulturním domě. Děti ze ZŠ a MŠ si opět připravily pěkná vystoupení. Všichni jsou srdečně zváni.

#### **Dětský den**

Svátek dětí „Dětský den“ se bude konat v neděli 5. června v areálu Na koupališti od 13. hodin. Na tomto odpoledni plné her a soutěží bude čekat soutěžící nejedno překvapení. Pro malé budou připraveny sladkosti a pro velké občerstvení.

### **Novinky z mateřské školy**

I v zimních měsících žila MŠ svým aktivní životem. V lednu děti z MŠ společně s dětmi z ZŠ navštívili písničkové představení Inky Rybářové, které se konalo v Kulturním centru Beseda v Mor. Budějovicích. Počátkem února se děti z obou škol vypravily do Horáckého divadla v Jihlavě, kde shlédli divadelní pohádkové představení Zlatovláska. Ve stejném měsíci navštívil litohořskou základní školu ornitolog, který dětem z obou škol představil české noční dravce.

V polovině února proběhla v MŠ hloubková inspekce České školní inspekce. Inspekce nezjistila žádné nedostatky v chodu MŠ, naopak hmatatelné výsledky školy kladně ocenila. 11. března se konal tradiční benefiční ples, kde každoročně vystupuje populární přerovský zpěvák Pavel Novák. Ples zahájili předtančením žáci ZŠ velmi zdařilou a zajímavou pódiovou skladbou, kterou žáci nacvičili se svými učitelkami. Z výtěžku z plesu se budou opět radovat děti z litohořské MŠ. V současné době připravuje mateřská škola vystoupení dětí ke Dni matek.

*ved. MŠ Jiřina Kostecká*

### **Doprava**

V minulém roce jsme informovali o možnosti provádění rychlosti v obci soukromou firmou. Bohužel je tato snaha prozatím blokována nedokonalou legislativou. V současné době neexistuje efektivní možnost vybírání pokut za takto odhalené a zdokumentované přestupky. Snaha na další zajištění bezpečnosti však bude nadále pokračovat.



### **Usnesení z jednání zastupitelstva obce konaného dne 21. 3. 2005 v zasedací místnosti kulturního domu v Litohoři**

- Zastupitelstvo obce schvaluje použít zůstatek z roku 2004 na územní plán, plochy pro ukládání odpadů, nákup kopírky, internet a opravy v KD
- Zastupitelstvo obce schvaluje inventarizaci majetku k 31.12.2004
- Zastupitelstvo obce schvaluje vybudování metropolitní sítě
- Zastupitelstvo obce schvaluje vnitřní směrnice o zabezpečení zákona o finanční kontrole
- Zastupitelstvo obce schvaluje finanční spoluúčast obce při opravě venkovní fasády na budově zámku
- Zastupitelstvo obce schvaluje dodatek ke zřizovací listině ZŠ
- Zastupitelstvo obce schvaluje podání žádosti na kraj Vysočina – program uceleného systému sběru a třídění komunálního odpadu
- Zastupitelstvo obce schvaluje pronájem Kulturního domu na dobu dvou měsíců
- Zastupitelstvo obce schvaluje smlouvu o pronájmu sportovního areálu
- Zastupitelstvo obce schvaluje výměnu pozemků 223/5 za 333/8 pro p. Chvátala Petra
- Zastupitelstvo obce schvaluje projednání zprávy auditu o přezkoumání hospodaření obce za rok 2004
- Zastupitelstvo obce bere na vědomí zprávu o bezpečnostní situaci v obci





## ROZPIS JARO 2005 – III. Třída – TJ LITOHŮŘ



			Datum	Začátek
<b>Blatnice</b>	-	Litohoř		odloženo
Litohoř	-	<b>Čáslavice</b>	3.4.	15.00
<b>Radkovice</b>	-	Litohoř	10.4.	10.15 hř. Slatina
Litohoř	-	<b>Myslivořice</b>	17.4.	16.00
<b>Třebelovice</b>	-	Litohoř	24.4.	16.00 hř. Litohoř
<b>Výčapy</b>	-	Litohoř	1.5.	16.30
Litohoř	-	<b>M. Budějovice</b>	8.5.	16.30
<b>Šebkovic</b>	-	Litohoř	15.5.	16.30
Litohoř	-	<b>Kněžice</b>	22.5.	17.00
<b>Předín</b>	-	Litohoř	29.5.	17.00
Litohoř	-	<b>Horní Újezd</b>	4.6.	17.00
<b>Svatoslav</b>	-	Litohoř	12.6.	17.00
Litohoř	-	<b>Heraldice</b>	18.6.	17.00

### Termínová listina Jaro 2005 mistrovských utkání TJ LITOHŮŘ a TJ TŘEBELOVICE na hřišti v LITOHŮŘI

Domáci	Hosté	Mužstvo	Den	Datum	Začátek
<b>Litohoř</b>	- Čáslavice "B"		neděle	3.4.	15.30
Třebelovice	- Náměšť n. Osl.	dorost	sobota	16.4.	16.00
<b>Litohoř</b>	- Myslivořice		neděle	17.4.	16.00
Třebelovice	- Rouchovany	ml. žáci	neděle	24.4.	13.45
Třebelovice	- <b>Litohoř</b>		neděle	24.4.	16.00
Třebelovice	- Šebkovic	dorost	sobota	30.4.	16.30
Třebelovice	- Tasov	ml. žáci	sobota	7.5.	14.15
Třebelovice	- Výčapy		sobota	7.5.	16.30
<b>Litohoř</b>	- Mor. Bud. "B"		neděle	8.5.	16.30
Třebelovice	- Mohelno	ml. žáci	sobota	14.5.	14.30
Třebelovice	- Mohelno	dorost	sobota	14.5.	16.30
Třebelovice	- Březník	ml. žáci	sobota	21.5.	14.45
Třebelovice	- Mor. Bud. "B"		sobota	21.5.	17.00
<b>Litohoř</b>	- Kněžice		neděle	22.5.	17.00
Třebelovice	- Doubravník	dorost	neděle	29.5.	17.00
<b>Litohoř</b>	- Horní Újezd		sobota	4.6.	17.00
Třebelovice	- Mor. Bud.	ml. žáci	neděle	5.6.	14.45
Třebelovice	- Šebkovic		neděle	5.6.	17.00
Třebelovice	- Rozsohy	dorost	neděle	12.6.	17.00
<b>Litohoř</b>	- Heraldice		sobota	18.6.	17.00
Třebelovice	- Rokytice. n. R.	ml. žáci	neděle	19.6.	14.45
Třebelovice	- Kněžice		neděle	19.6.	17.00

*připravil : Rostislav Šibor*

## **Hokej**

V lednu to ještě vypadalo se zimou všelijak, ale koncem měsíce přece jenom začalo mrznout a tak se mohlo začít se stříkáním kluziště. Led se pravidelně upravoval a tím se udržoval v potřebné kvalitě. Zahráli si malí, velcí, domácí i hosté z okolních vsí, kteří jenom tiše záviděli našim mantinelům. Nebylo výjimkou hrát za umělého osvětlení a opouštět kluziště kolem osmé hodiny večer. Nakonec byli všichni se zimou velice spokojeni, protože kluziště bylo v provozu téměř celé dva měsíce. Turnaj o putovní pohár se letos neuskutečnil. Akce byla již částečně připravena, bohužel z důvodu přestavby sociálního zařízení a nepřízné počasí byla však zrušena. Nezbyvá, než se těšit na příští rok, kdy by již nic nemělo stát v cestě ( kromě počasí ).



*Rostislav Šibor*

## **Poděkování**

Letošní zima přinesla poměrně hodně sněhu, což je pro venkovní kluziště pohroma. Úklid takové plochy „ručně“ by byl takřka nemyslitelný. Všichni příznivci ledního hokeje by touto cestou chtěli poděkovat těm, kteří se podíleli na úklidu sněhu soukromou technikou na vlastní náklady. Především je třeba jmenovat p. Miroslava Tučka, p. Zdeňka Bártů, p. Zdeňka Řezáče.



Další poděkování patří i všem těm, kteří neváhali přiložit ruku k dílu při přípravě ledové plochy a především p. Bohumírovi Kašíkovi ml. za organizační zajištění

## **Rekonstrukce areálu na koupališti**

Již vloni bylo započato s čistěním koryta ve sportovním areálu. Bylo třeba vykácet divoce rostoucí dřeviny, které již způsobovaly odklon koryta potoka a navíc hrozilo rozlití při velké vodě. Náhradou již byly vysázeny nové okrasné dřeviny nad koupalištěm kolem cesty u parkoviště. Dále se počítá s postupným vysázením dalších živých plotů a bariér, které jednak opticky vylepší vzhled areálu a navíc zabrání vysoké prašnosti s okolních polí a postaví se do cesty silným větrům.

Před dvěma týdny se započalo s demoličními pracemi v přízemí budovy šaten v souvislosti s rekonstrukcí sociálního zařízení a občerstvení. Pro letošní rok se dále plánuje stavba dalších dvou tenisových kurtů a tréninkové zdi a oprava dna koupaliště.



*Bohumír Kašík ml.*

## Základní škola

Školní budova je zvenčí v zimě tichá, ale uvnitř žije bohatým životem.

Co jsme od Vánoc zažili?

Hned v lednu se žáci 1. a 2. ročníku zúčastnili spolu s dětmi MŠ pohádkového zpívání v moravsko-budějovické Besedě. Sběr papíru, který jsme zorganizovali, nám vynesl 600 Kč, máme za ně výkresy a sešity.

Pečlivě jsem se připravovali na pololetní klasifikaci, která byla pro drtivou většinu dětí úspěšná. Se ctí obstálo všech pět prvňáčků, kteří měli na svém prvním vysvědčení samé jedničky.

Letos se po delší době, kdy vždy mívali v pololetí jednu velkou známku, objevilo hodnocení všech předmětů zvlášť. Poslední lednový týden byl u nás kritický. Postihla nás velká nemocnost. Celý týden byli nemocni všichni prvňáci i druháci, třetáků chodila polovina. Starších sice bylo o něco více, ale učivo stagnovalo, museli jsem jenom opakovat. Vše jsem již dohonili, jedeme podle plánů.

V únoru proběhl zápis do první třídy pro příští školní rok. Přišlo šest dětí.

Navštívili jsem Horácké divadlo v Jihlavě, kde jsme shlédli pohádkový příběh Zlatovláska. Představení bylo zážitkem i pro děti MŠ. Vyslechli jsme také poučný program o dravcích a sovách. Děti je potom také malovaly a výsledkem je nová obrazová výzdoba na chodbách školy.

O jarních prázdninách si jelo 13 dětí zaplavat do třebíčského bazénu. Většina si tam také zazavodila. Diplomy si přivezli: Martin Křikava, Martina Řiháčková a Lucie Nahodilová.

Šest šikovných počtářů se zúčastnilo matematických soutěží v Třebíči – Olympiády a Pythagoriády. Limit bodů pro velmi dobré umístění splnili: Vojtěch Bastl, Ondřej Sosnar a Markéta Tučková.

Dvanáct tanečníků předvedlo svoje vystoupení na úvodu plesu MŠ v našem kulturním domě. Potom již jen lehce trénovali na Okresní přehlídce pódiových skladem, která se uskutečnila 1. dubna v moravskobudějovické Sokolovně.

Již nyní se nám začíná rýsovat podoba programu besídky ke Dni matek. Uskuteční se v neděli 15. května. Sluníčko opět láká k pobytu venku. Děti už se nemohou dočkat nejkrásnějšího ročního období, kdy opět ožije náš školní dvůr veselým halasem.

*Jiřina Vodičková*



## Z lidových pranostik

- |       |                                       |       |                             |
|-------|---------------------------------------|-------|-----------------------------|
| 1.4.  | Březen, za kamna vlezem               | 8.6.  | Medardova kápě 40 dní kape  |
|       | Duben, ještě tam budem                | 11.6. | O svatém Barnabáši bouřky   |
| 24.4. | Na svatého Jiří vylézají hadi a štíři |       | často straší                |
| 13.5. | Před Servácem není léta,              | 15.6. | Děšť na svatého Víta, budou |
|       | po Serváci s mrazy veta               |       | špatná žita                 |
| 15.5. | Žofie noci upije                      |       |                             |

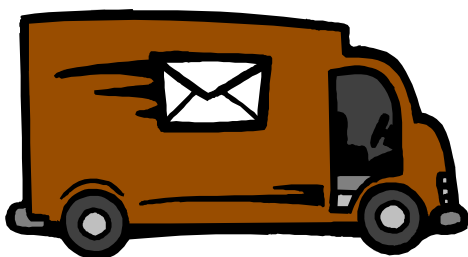


## Historie poštovního úřadu v Litohoři

Silnice Znojmo – Praha byla označována jako poštovní. V r. 1784, po zrušení kláštera louckého (zámku), zde byl zřízen zájezdní hostinec, odkud mohli obyvatelé obce odesílat poštovní zásilky. Ještě v r. 1900 jezdil přes Litohoř „poštovní vůz“, zdaleka troubil „Jede, jede poštovský panáček“, lidé na něj čekali, předávali dopisy. Pro poštu na státní jezdili např. i z Budče trakařem – podle paměti p. Lad. Kopečka z Budče.



Už před 1. světovou válkou jezdil s koněm pro poštu p. Vincenc Kopeček z Budče do Mor. Budějovic k vlaku. Ve vlaku, v poštovním vagónu, zaměstnanec třídil a předával poštovní zásilky na jednotlivých vlakových zastávkách. Pan V. Kopeček i jeho dcery jezdili pro poštu už v noci, aby ji ráno měli na poště v Litohoři, Domamili a v Budči. Tak se pošta přepravovala až do roku 1929. Říkalo se jí „jízdni pošta“. Jeho syn p. Karel Kopeček si koupil malé nákladní auto o nosnosti 1,5 t a v r. 1930 malý poštovní autobus pro 18 osob, jímž vozil také cestující do r. 1940. Poté jej vystřídal jeho syn Ladislav Kopeček, který od r. 1940 přepravoval poštu i cestující normálním autobusem a pokračoval v tom i po zestátnění autobusů v r. 1953.



Poštovní úřad byl založen v Litohoři v roce 1904. V roce 1908 byl u téhož úřadu pořízen telegraf a v roce 1925 telefon. Od 1. ledna 1926 byl zrušen telegraf. Prvním poštmistrem byl p. Ignác Böhm. Zemřel v r. 1923. V letech 1912-1926 vede správu pošty p. Klára Machová narozena v roce 1882 v Borovnici, okres Nové Město na Moravě.

Dne 1. února 1926 odešla zdejší poštmistrová Klára Machová do Horní Bobrové, okres Nové Město na Moravě. Správou úřadu poštovského byl pověřen poštovní expeditor Josef Entler z Budkova, (rodák z Kolovrat). Od r. 1927- 1931 byl poštovním expedientem Antonín Hrdlička, narozeným v roce 1886 v Puklicích, okres Jihlava. Od r. 1932 vedla správu pošty paní Anna Krejčová. Poštovní úřad byl přestěhován do domu č.p. 65, který si zakoupili. Po jejím odchodu do důchodu vede poštu p. Marie Smetanová z Jakubova.

V r. 1961 byl poštovní úřad znovu přemístěn do č.p. 14, byl zrekonstruován a zrenovován. Vedoucím byl . Pavel Honek do r. 1977. Od r. 1977 vedla poštu paní Marie Nevoralová, rodačka z Litohoře. Po jejím odchodu do důchodu převzala její místo od loňského roku paní Olina Tůnová.

V roce 1991 byla pošta přestěhována do kulturního domu, kde byly pro tyto účely přebudovány prostory v přízemí v místě bývalého obecního úřadu. V roce 2000 bylo Českou poštou zrušeno přímé směrovací číslo Litohoře 675 46. Toto číslo je nadále pouze podávací. Jako doručovací je přiřazeno číslo 676 44 z Lesonic.



Při psaní článku bylo čerpáno z obecní kroniky.

Připravila Blanka Bulíčková

## Opět z obecní historie – konec feudálního období

Koncem feudálního období v r. 1843 žilo v Litohoři 644 obyvatel, z toho 303 muži a 341 žen v 85 domech a 136 domácnostech. Z nich se živilo zemědělstvím 108 osob, 15 osob řemeslem, 13 osob oběma předchozími a 2 žádnou z uvedených možností. Ve vsi bylo 24 sedmiosminíků s výměrou 37 až 41 jiter půdy, 2 pololánici s výměrou 21 až 22 jiter, 2 čtvrtlánici s výměrou 12 až 13 jiter, 27 dominikalistů s výměrou 4 až 12 jiter a 24 domkářů, z nichž 19 mělo 19 až 400 sáhů půdy. V zemědělských usedlostech byl obvykle hospodáři ku pomoci 1 pacholek a 1 pasáček.

**domkář**, majitel domku a malé výměry půdy, která nestačí k obživě; popř. bezzemek. Hlavním zdrojem obživy domkářů bylo řemeslo nebo námezdní práce.

**dominikalista**, poddaný, který hospodáří na dominikálu. ( opak rustikalista ).

**dominikál**, za feudalismu panská půda, kterou vrchnost obdělávala ve vlastní režii pomocí dvorské čeledi a roboty poddaných. Dominikál nebyl v českých zemích do vydání tereziánského katastru zdaňován.

**jítro**, dříve užívaná plošná míra o velikosti mezi 1/4 a 1/3 ha (Čechy). Rakouské a slezské jítro mělo plochu o něco větší než 1/2 ha.

**lán**, starší plošná míra značně rozdílných velikostí (od 17 do 28 ha). Tzv. lán zemský měl v 17. stol. rozlohu 18,1 ha (64 jiter).



---

## Pod čarou

Tak už se nám po pěkné bílé zimě opět ozvalo jaro. Jaro s sebou nese nový život. Je symbolem znovuzrození, počátku nového cyklu. Starý sníh zmizel a uvolnil cestu vegetaci, která se hlásí o slovo na dalších několik měsíců. Vegetace však není to jediné, co se z pod sněhu na jaře zjevuje. Za celou zimu se obvykle všude nashromáždí různý nepořádek, štěrky a prach z posypu a jiné činnosti. V každém rožku se najde nějaká ta hromádka špíny. Trávníky jsou slehlé a blátivé. Zkrátka ten pohled na čerstvě vyklubanou zemi nebývá zrovna nejlepší. Jakmile ale vykukne první silnější slunko a trochu zaprší, příroda se vzpomene, ale než se vzpomene, měli bychom jí sami trochu pomoci.

Většina z nás provádí nějaký ten jarní úklid. Měli bychom se při něm zaměřit i na venkovní prostory kolem našich domů. Udělejme si naše okolí pěkné hned na jaře. Bude se nám příjemně bydlet a ti, co naši obec navštíví budou mít pocit, že jsou v místě, kde lidem záleží na tom, jaké to kolem sebe mají.

Stejný úklid by snesla i naše srdce ve vztahu k našim blízkým a ostatním lidem. I tam se časem nashromáždí nějaký ten „nepořádek“, hromadí se staré nepříjemné záležitosti, nevypořádané sousedské a rodinné spory, křivdy a podobně. Stejně jako je třeba vymést smetí zafoukané do rohu dvora, je třeba odpustit křivdy schované v koutku duše. Jako je třeba vyhrabat trávník před domem od starého listí, je třeba narovnat neshody s příbuzným nebo sousedem. Uklidme naše duše stejně jako naše domovy a vykročme do jara s čistým štítem, ať jsou vztahy s našimi blízkými i spoluobčany stejně prosluněné jako mladá čerstvě probuzená příroda kolem nás.



*Zdeněk Bulíčka*

## Pomlázka z proutí

K Velikonocům tradičně vedle kraslic, mazanců, beránků a čokoládových zajíčků patří neodmyslitelně i pomlázka. Pomlázka má být upletena z vrbového proutí. Pro správné venkovské kluky platí nepsané pravidlo, že si na Velikonoci sami upletou pořádnou pomlázku. A ne jen tak ledajakou – minimálně metr dlouhou a nejméně z šesti, nejlépe ale z osmi i více vrbových proutků.

Tradovalo se, že čím víc prutů pomlázka obsahuje, tím větší množství posilující jarní mízy předá tomu, kdo s ní dostane našupáno. Věřilo se také, že dobře vyšlehaná děvčata budou po celý následující rok zdravá, veselá a pilná. Spleteným vrbovým proutím je jim předávána svěžest, mladost a zdraví mladého proutku. Však také původní název onoho bohumilého nástroje zněl pomládka, či přesněji omládka. Za tento blahodárny akt se přirozeně musí platit dárky – vejcem. Jako dárek musí být vajíčko plné a omalované.



**Jarní**  
Karel Václav Rais

*Zazvonila pěnkavice,  
že jde jaro k nám,  
písničky že lesům nese,  
květy lučinám.*

*Starý čtverák špaček hvízdá  
z vršku topolu:  
„Zapějme si zase jednou  
jarní pospolu!“*

*Na lučině tlupa dětí  
v jednu klubičku,  
veselí jim září v oku,  
štěstí na líčku.*

*Ze sasanek bílé věnce  
vlají na skrání –  
a již zvučná píseň jarní  
luhem uhání.*

*K dětským hláskům přidává se  
ptačí družina...  
Zjara celá příroda je  
píseň jediná!*

Ne každý kluk je ale tak zručný, aby si uměl pomlázku udělat. A tak nastoupí šikovný tatínek či dědeček a vydají se spolu do lesa či k potoku.

Pomlázku ale nelze zhotovit z každé vrby. A že je jich požehnaně – jen v České republice kolem pětadvaceti druhů. Požadovanému účelu nejlépe vyhovují vrba- jíva, košíkářská i nachová, přičemž uříznuté pruty musí být tenké, bez postranních větviček, s malou a jemnou dření, současně ohebné i houževnaté, aby se daly kroutit. Pomlázku je nejlépe uplést hned, jinak se musí proutí ponořit do hluboké nádoby se studenou vodou, aby si zachovalo pružnost.

Vrba má sice značnou regenerační schopnost, takže ji ztráta pár prutů neuškodí. To ale rozhodně neznamená, že by se mělo k ořezávání přistoupit ve velkém. Navíc zákon o ochraně přírody a krajiny zakazuje, aby občané sami prováděli jakékoliv zásahy u volně rostoucích dřevin. Kromě toho by si měli uvědomit všichni, kdo se vydají za tímto účelem k potoku, že vrba jako po zimě nejdříve kvetoucí rostlina poskytuje první stravu pro vyhladovělé včely.

Není proto žádná ostuda koupit si pomlázku hotovou. Konečně dalo se tak už v dobách Rudolfa II. Jak dokládají historické prameny, prodávali už tehdy pražští trhovci upletené a pestrými stuhami zdobené mrskačky, tatary, šlaháčky či žíly. A zájem koledníků byl prý veliký.

*Blanka Bulíčková*

## Společenská kronika

### Výročí:

Blahopřejeme všem občanům, kteří oslavili své narozeniny !



### **Měsíc: Leden**

Dvořáková Antonie	Litohoř	110	<b>92</b> let
Janošítková Emma	Litohoř	101	<b>85</b> let
Straňák Antonín	Litohoř	153	<b>85</b> let
Trnka Augustin	Litohoř	62	<b>70</b> let

### **Měsíc: Únor**

Buličková Marie	Litohoř	125	<b>65</b> let
Slámová Marie	Litohoř	6	<b>85</b> let

### **Měsíc: Březen**

Smetanová Františka	Litohoř	116	<b>94</b> let
Nováčková Anna	Litohoř	58	<b>89</b> let
Kašíková Marie	Litohoř	125	<b>89</b> let
Hrůzová Julie	Litohoř	104	<b>88</b> let
Plíšková Jaroslava	Litohoř	123	<b>82</b> let
Janíčková Květoslava	Litohoř	111	<b>80</b> let
Venhoda Josef	Litohoř	122	<b>70</b> let

### Narození:

V minulém roce jsme uvítali do života 5 dětí:

Busta Martin  
Chvátal Petr  
Chvátalová Nikola  
Kašík Miroslav  
Řepová Nikola



### Úmrtí:

V roce 2004 jsme se rozloučili s těmito občany Litohoře:

Říhová Marie  
Kadlec Jaroslav  
Tesař Oldřich



### Narození dvojčat

Dnes, kdy se rodí stále méně dětí a 12./1. stav populace, je radostí oznámit, že se v naší obci narodila Petrovi a Aleně Chvátalovým hned dvojčátka. Jmenují se Pěťa a Nikolka a mají se k světu. Říká se, že dvojčata jsou dvojnásobná radost i dvojnásobná starost. Všichni jim přejeme pevné zdraví, sílu a lásku rodičů a ať přinášejí svému okolí jen tu radost.

*připravila: Blanka Bulíčková +  
Helena Hanzalová*

